

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ROZWÓJ UZDROWISK

*szansą rozwoju organizacji pozarządowych w powiatach
JELENIOGÓRSKIM, KŁODZKIM, WAŁBRZYSKIM*

INKUBATOR ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

MATERIAŁY

informacyjno-rekrutacyjne

powiat wałbrzyski

CZŁOWIEK

- NAJLEPSZA INWESTYCJA

Fundacja Edukacji Europejskiej

Jędrzyna-Zdrój

„Rozwój uzdrowisk szansą rozwoju organizacji pozarządowych w powiatach jeleniogórskim, kłodzkim i wałbrzyskim”

To projekt, którego głównym celem jest wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych działających na terenie powiatów: jeleniogórskiego, kłodzkiego i wałbrzyskiego.

Projekt finansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałanie 5.4.2

„Rozwój organizacji pozarządowych jest możliwy, jeśli ich członkowie i pracownicy będą posiadali wiedzę i kompetencje, które wykorzystają dla skutecznej realizacji celów statutowych swojej organizacji i budowania partnerstwa w obszarach ich funkcjonowania. Pozyskiwanie wiedzy może odbywać się poprzez uczestnictwo organizacji pozarządowych w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE i wsparcie w postaci usług doradczych i szkoleniowych udzielonych przez specjalistów z dziedziny prawa, finansów i organizacji III sektora”

ROZWÓJ UZDROWISK

szansą rozwoju organizacji pozarządowych w powiatach
JELENIOGÓRSKIM, KŁODZKIM, WAŁBRZYSKIM

OFERTA DORADCZA

GRUPA DOCELOWA

- aktywne grupy obywatelskie działające na terenie powiatu wałbrzyskiego,
- związki i porozumienia organizacji niesformalizowanych działające na terenie powiatu wałbrzyskiego,
- osoby powyżej 18 roku życia,
- osoby aktywne zawodowo.

USŁUGI DORADCZE

W ramach działania Inkubatora NGO będą świadczone nieodpłatnie następujące usługi:

- doradztwo organizacyjne,
- doradztwo finansowe,
- doradztwo prawne.

Doradcy udzielają konsultacji w zakresie:

- zakładania i rejestracji NGO,
- rozpoczęcia działalności NGO,
- pozyskiwania finansowania na działalność NGO,
- pozyskiwania wolontariuszy.

Doradztwo będzie prowadzone w siedzibie Centrum NGO w Wałbrzychu lub za pośrednictwem poczty elektronicznej.

OFERTA SZKOLENIOWA

GRUPA DOCELOWA

- aktywne grupy obywatelskie działające na terenie powiatu wałbrzyskiego,
- związki i porozumienia organizacji niesformalizowanych działające na terenie powiatu wałbrzyskiego,
- osoby powyżej 18 roku życia,
- osoby aktywne zawodowo.

SZKOLENIA

Przedstawiciele nowo powstałych NGO biorą udział w szkoleniach obowiązkowych (48h) w zakresie:

- prawne aspekty prowadzenia NGO,
- księgowość NGO,
- planowanie działań NGO,
- źródła finansowania działań NGO,
- przygotowanie wniosku o dofinansowanie działań,
- promocja działań NGO,
- współpraca z mediami,
- wykorzystywanie zasobów uzdrowiskowych i zmian związanych z prywatyzacją uzdrowisk jako nowy obszar rozwoju NGO,
- polityka równości szans mężczyzn i kobiet w NGO.

Szkolenia będą prowadzone w Wałbrzychu i okolicach.

Inkubator Aktywności Obywatelskiej

Działania realizowane w ramach Inkubatora NGO są kierowane do przedstawicieli Aktywnych Grup Obywatelskich lub nowo powstałych NGO (działających do roku).

Inkubator w powiecie wałbrzyskim działa przy Centrum Informacji i Wspomagania NGO.

Celem jego działalności jest:

- podejmowanie czynności animujących powstawanie nowych inicjatyw obywatelskich i organizacji pozarządowych,
- prowadzenie działań na rzecz rozwoju powstałych podmiotów i sprawowania pieczy nad nimi,
- wskazywanie alternatywnych kierunków działań w obszarach uzdrowiskowych i turystycznych walorów regionu.

Organizacje pozarządowe

W polskich warunkach występuje dość liczna grupa organizacji.

Są to m.in.:

- fundacje,
- stowarzyszenia i ich związki,
- federacje czy porozumienia stowarzyszeń i fundacji,
- partie polityczne,
- organizacje działające na mocy odrębnych przepisów, w tym m.in.:
 - koła łowieckie (Polski Związek Łowiecki),
 - Polski Związek Działkowców,
 - Liga Obrony Kraju,
 - Polski Czerwony Krzyż,
 - Związek Ochotniczej Straży Pożarnej,
 - komitety rodzicielskie i rady rodziców,
 - komitety społeczne (np. społeczne komitety budowy dróg, wodociągów)
- związki zawodowe,
- związki pracodawców,
- organizacje samorządów różnych grup zawodowych (izby gospodarcze branżowe, cechy i izby rzemieślnicze), z wyjątkiem tych, w których członkostwo jest obowiązkowe, jak Izby Lekarskie czy Rady Adwokackie,
- kółka rolnicze i koła gospodyń wiejskich,
- organizacje kościelne,
- grupy, takie jak kluby osiedlowe czy grupy wsparcia, grupy samopomocowe.

FUNKCJE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W GOSPODARCE I SPOŁECZEŃSTWIE

FUNKCJE EKONOMICZE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

- dają pracę,
- szkolą przyszłych pracowników,
- dostarczają usługi,
- przeciwdziałają negatywnym efektom samoregulacji rynku,
- pilnują wykorzystania dóbr publicznych,
- proponują innowacyjne rozwiązania,
- zmniejszają wydatki na świadczenia społeczne,
- pośrednio wspierają rozwój gospodarczy – tworzą „kapitał społeczny”.

FUNKCJE SPOŁECZNE I POLITYCZNE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

- służą ekspresji rozmaitych dążeń, sentymentów, interesów, które są ich wytworem,
- tworzą i różnicują opinię publiczną (działania opiniotwórcze),
- działają na rzecz interesów mniejszości – rzecznictwo,
- troszczą się o wspólne dobro,
- sprzyjają włączeniu w życie społeczne osób lub grup zagrożonych marginalizacją,
- inicjują zmiany społeczne,
- uzupełniają działania państwa,
- kształcą liderów.

„Działalność organizacji pozarządowych, ich znaczenie dla państwa, dla wydatków publicznych, dla grup dyskryminowanych, dla wszelkich hobbystów, lobbystów czy mniejszości jest niebagatelna, a czasami fundamentalna”

Powody, dla których działania organizacji pozarządowych są z reguły lepsze niż firm lub instytucji administracji publicznej:

- **Zakorzenie w lokalnych potrzebach:** organizacje pozarządowe są zakładane przez obywateli, którzy chcą rozwiązać wspólnie jakiś problem. Dlatego najlepiej znają potrzeby swoich społeczności.
- **Misyjność:** organizacjom przyświeca zwykle pewna misja, która najczęściej jest dla ich członków istotniejsza niż zysk finansowy i która gromadzi wokół nich ludzi gotowych wesprzeć ją swoją pracą lub pieniędzmi. To sprawia, że organizacje są zdeterminowane w walce o osiągnięcie swoich celów.
- **Elastyczność:** organizacje pozarządowe są z reguły małe, działają w dużym stopniu w oparciu o bezinteresowne zaangażowanie swoich członków lub wolontariuszy. Cechują się także płaską strukturą organizacyjną i nie są skrzepowane biurokratyczną hierarchią. Wszystko to pozwala im elastycznie dostosowywać się do nowych sytuacji i stosunkowo długo przetrwać w sytuacjach kryzysowych.
- **Wyższa efektywność finansowa:** organizacje mogą dostarczać dóbr i usług publicznych w sposób bardziej efektywny niż inne podmioty. Dysponują bowiem szeregiem specyficznych dla siebie atutów: czasem i energią osób dobrowolnie i bezinteresownie angażujących się w ich prace (wolontariuszy), rozległą wiedzą o lokalnych potrzebach, lepszym kontaktem z tymi, którzy szukają u nich pomocy. Nie oczekują także zysków z prowadzonej przez siebie aktywności i nie dążą do jego maksymalizacji. Co nie mniej istotne, w odróżnieniu od urzędów i agencji państwowych, silnie konkurują między sobą o dotacje i kontrakty. Te z nich, które nie są w stanie dostarczyć usług wysokiej jakości przy stosunkowo niskich kosztach, nie uzyskują od sponsorów środków na planowane przez siebie działania.

Wszystkie te atuty oznaczają oszczędności.

Plusy i minusy prowadzenia stowarzyszenia

Jakie korzyści daje zarejestrowanie stowarzyszenia:

- „realizacja zadań publicznych”, czyli realizowania projektów, które służą dobru społecznemu, i które są w całości lub częściowo finansowane z pieniędzy publicznych samorządowych i rządowych,
- staranie się o dofinansowanie swoich działań (projektów) w innych konkursach dotacyjnych lub grantowych (np. ze środków europejskich, od fundacji),
- otrzymywanie darowizn od osób prywatnych i firm, które mogą odliczyć to sobie od podstawy opodatkowania,
- zwolnienie z płacenia podatku dochodowego (w określonych zakresach),
- prawo do tworzenia reprezentacji danej grupy czy społeczności, np. bycia członkiem federacji, co wzmacnia głos, opinię, stanowisko w wielu sprawach,
- prawo do uczestniczenia w kształtowaniu polityki lokalnej poprzez konsultowanie aktów prawnych, w tym aktów prawa lokalnego w określonych zakresach, np. miejscowych planów rozwoju, programów współpracy z organizacjami pozarządowymi i innych dokumentów dotyczących spraw społecznych,
- korzystanie z pomocy wolontariuszy,
- prowadzenie tzw. odpłatnej działalności pożytku publicznego, co – bez zarejestrowania się jako przedsiębiorca, tj. bez zarejestrowania działalności gospodarczej – umożliwia, na określonych warunkach, sprzedaż usług i towarów,
- prowadzenia działalności gospodarczej (po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców),
- zatrudnianie pracowników,
- staranie się o status OPP, który daje prawo do ubiegania się o 1% podatku dochodowego, płaconego osoby prywatne,
- w wielu samorządach: korzystanie z różnych przywilejów: np. bezpłatnych szkoleń, doradztwa, preferencyjnych stawek za wynajem lokali, wsparcia technicznego.

Obowiązki prowadzenia organizacji pozarządowej:

- uzyskanie numerów REGON i NIP,
- założenie rachunku bankowego,
- prowadzenie pełnej księgowości,
- organizacja Walnych Zebrań Członków (co najmniej raz w roku),
- powołanie podstawowych organów: zarząd, komisja rewizyjna,
- coroczne składanie sprawozdań finansowych i rozliczeń podatkowych (CIT-8) w Urzędzie Skarbowym.

Jak założyć stowarzyszenie – procedury rejestracyjne

Stowarzyszenie działa na mocy ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Jest zarejestrowane w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego (KRS).

REJESTRACJA KROK PO KROKU:

1. Stowarzyszenie jest zakładane na **zebraniu założycielskim** przez co najmniej 15 osób, które stają się członkami założycielami stowarzyszenia.
2. Przed zebraniem założycielskim należy przygotować projekt **statutu**. Statut to najważniejszy wewnętrzny dokument – „konstytucja” stowarzyszenia – to pisemnie potwierdzona informacja o zasadach jego działania.
3. Na zebraniu założycielskim członkowie podejmują **uchwały** o: powołaniu organizacji, wyborze komitetu założycielskiego, uchwaleniu statutu, mogą też wybrać zarząd i komisję rewizyjną.
4. Następnie komitet założycielski składa **wniosek** (razem z wymaganymi załącznikami) o rejestrację stowarzyszenia do **Krajowego Rejestru Sądowego** (KRS) w Sądzie Rejonowym właściwym dla terenu działania stowarzyszenia.
5. Stowarzyszenie po zarejestrowaniu w KRS:
 - a. składa wniosek o wpis do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej w celu uzyskania numeru **REGON**,
 - b. zakłada **konto bankowe**,
 - c. zgłasza się do urzędu skarbowego w celu uzyskania numeru identyfikacji podatkowej – **NIP**.

KTO MOŻE ZAŁOŻYĆ STOWARZYSZENIE:

1. Stowarzyszenia mogą tworzyć obywatele polscy, mający pełną zdolność do czynności prawnych (osoby, które ukończyły 18 lat i nie są ubezwłasnowolnione) i nie pozbawieni praw publicznych.
2. Osoba prawna może być tylko członkiem wspierającym stowarzyszenia. Ustawa nie określa jednak szczegółowo, na czym polega „bycie członkiem wspierającym stowarzyszenia” – powinien to regulować statut.
3. Stowarzyszenia, w liczbie co najmniej 3, mogą także założyć związek stowarzyszeń (federację). Założycielami i członkami związku mogą być także inne osoby prawne, z tym, że osoby prawne mające cele zarobkowe mogą być członkami wspierającymi.

Źródła finansowania stowarzyszeń

Najczęściej spotykane w stowarzyszeniach źródła finansowania ich działalności to:

1. Składki członkowskie – jednym ze źródeł finansowania stowarzyszenia są obowiązkowe składki członkowskie. Wynika to z ustawy Prawo o stowarzyszeniach i warunek ten ma na celu podkreślenie niezarobkowego charakteru stowarzyszenia. Choć w praktyce często składki członkowskie mają niewielkie znaczenie w budżecie organizacji, to dla niewielkich stowarzyszeń, mogą być jedynym źródłem dochodu. W statucie zazwyczaj nie wpisuje się wysokości składek członkowskich, ponieważ jest to rozwiązanie niepraktyczne. Decyzje, co do ustalenia wysokości kwoty składek członkowskich, najlepiej pozostawić w gestii zarządu lub walnego zebrania członków.

2. Dotacje – to bezzwrotna pomoc finansowa, którą organizacja otrzymała od donatora/sponsora, na jakiś cel zgodny z jej statutem. Dotacja najczęściej jest udzielona na zrealizowanie jakiegoś konkretnego działania. Może być też przeznaczona na wsparcie instytucjonalne organizacji, czyli np. na zakup sprzętu, szkolenia dla pracowników itp. Gdy ubiegamy się o dotację, najczęściej potocznie mówimy, że piszemy wniosek/projekt na realizację jakiegoś działania. Donatorem może być:

- administracja rządowa i samorządowa (urzędy miast, urzędy marszałkowskie itp.) – poprzez zlecenie realizacji zadań publicznych ze środków publicznych,
- inne organizacje pozarządowe krajowe lub zagraniczne np. fundacje),
- Unia Europejska (poprzez różne instytucje wdrażające),
- podmioty niepubliczne (firmy, instytucje itp.).

3. Darowizny – to forma umowy, w której darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego, kosztem swego majątku. Podstawowe cechy darowizny to:

- można ją przekazać organizacji działającej na rzecz określonych w ustawie celów społecznych,
- przekazywana jest w roku podatkowym, z którego się rozliczamy,
- o kwotę darowizny pomniejszana jest podstawa do opodatkowania,
- obowiązek sprawozdania otrzymanych darowizn, jeśli były podstawą do odliczenia podatkowego u darczyńcy.

4. Zbiórki publiczne – to wszelkie publiczne zbieranie ofiar w gotówce lub naturze na pewien z góry określony cel, które wymaga pozwolenia właściwego urzędu. Cel przeprowadzanej zbiórki musi być ściśle określony przez przeprowadzającego zbiórkę i musi być (łącznie):

- godny poparcia ze względu na interes publiczny, a więc przede wszystkim cel religijny, państwowy, oświatowy, zdrowotny, kulturalno-społeczny lub społeczno-opiekuńczy, np. remont zabytku kultury, budowa szpitala itp.,

- zgodny z prawem (np. kodeks wykroczeń zabrania organizowania zbiórek na opłacenie grzywny osoby skazanej),
- zgodny ze statutem stowarzyszenia lub organizacji, bądź z aktem organizacyjnym komitetu powołanego do przeprowadzenia zbiórki.

5. 1% – to jedna setna część podatku dochodowego od osób fizycznych, którą podatnik może przekazać wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. Aby móc przyjmować 1% podatku dochodowego, organizacja musi mieć status organizacji pożytku publicznego (OPP), czyli mieć w KRS wpis o jego nadaniu, najpóźniej do dnia 30 listopada (włącznie z tym dniem) roku podatkowego, za który podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może przekazać 1% podatku.

6. Odpłatna działalność pożytku publicznego – to:

- działalność prowadzona przez stowarzyszenie w ramach jej działań statutowych mieszczących się w sferze pożytku publicznego określonej w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, za które pobiera opłaty (wynagrodzenie) od beneficjentów,
- sprzedaż towarów lub usług wytworzonych lub świadczonych przez osoby bezpośrednio korzystające z działalności pożytku publicznego, w szczególności w zakresie rehabilitacji oraz przystosowania do pracy zawodowej osób niepełnosprawnych oraz reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

UWAGA! Działalność odpłatna pożytku publicznego staje się działalnością gospodarczą (wymagającą rejestracji), jeżeli pobierane przez organizację wynagrodzenie (opłata) jest wyższe od tego, jakie wynika z kosztów tej działalności lub jeżeli przeciętne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej przy działalności odpłatnej, za okres ostatnich 3 miesięcy, przekroczy 3-krotność przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez prezesa GUS za rok.

7. Sponsoring – to odpłatne przysporzenie majątkowe wyrażające się w pieniądzu, rzeczach lub usługach, dokonywane przez firmę, osobę prywatną, instytucję itp. (sponsora) na rzecz osoby fizycznej, organizacji, instytucji itp. (sponsorowanego), w celu wykonania przez niego czynności określonych w umowie sponsoringu. Podstawowe cechy sponsoringu to:

- polega na wzajemnych świadczeniach sponsora i sponsorowanego,
- sponsor daje do dyspozycji sponsorowanego ustaloną kwotę pieniędzy lub inne zasoby,
- sponsorowany wykonuje uprzednio uzgodnione świadczenia, które przyczyniają się do realizacji celów public relations sponsora.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Bison Consulting S.A.
ul. Legnicka 46A lok. 12, 53-674 Wrocław
tel. (71) 341 82 30, fax: (71) 342 00 80
e-mail: office@bison.com.pl, www.bison.com.pl

Fundacja Edukacji Europejskiej

Fundacja Edukacji Europejskiej
ul. Dmowskiego 2/4, 58-300 Wałbrzych
tel./fax: (74) 849 21 33, (74) 664 04 02
e-mail: office@fee.pl, www.fee.pl

Jedlina-Zdrój

Urząd Miasta Jedlina-Zdrój
ul. Poznańska 2, 58-330 Jedlina-Zdrój
tel. (74) 84 55 215
www.jedlinazdroj.eu

Inkubator NGO Wałbrzych
Plac Magistracki 3 (I piętro), 58-300 Wałbrzych
tel./fax (74) 843 47 06
walbrzych@centrumngo.pl, www.centrumngo.pl